Kovács Zoltán

RUSZKIK, HOVA?

PÁRATLAN OLDAL - LVIII. évfolyam, 35. szám, 2014. augusztus 29.

Valószínűleg a magyar kormányfő sem gondolta volna, hogy az általa korábban is képviselt érdekalapú (mondhatnánk azt is: hatalomszempontú) politizálás olyan értékekkel is szembehozza őt, mint a határon túli magyarság következetes és rendíthetetlen védelme. Már ha egyáltalán komolyan gondolta ezt a következetes és rendíthetetlen védelmet, vagy azt is csak az érdekek után.

Ez a sokak által ügyesnek, sőt, korszakos politikusnak tartott ember a szemünk láttára kapja a kétlépéses mattokat, pontosan azért, mert értékek nélkül működik. Az értékek olykor látszólag valóban szűkítik a cselekvési lehetőségeket, de hosszú távon az értékek mégiscsak alapot jelentenek, nem beszélve az értékelvű politizálás erkölcsi többletéről, ami kérdéses helyzetekben erőt ad.

Orbán fordítva gondolja: nekünk most főként az oroszok adnak erőt, nem az értékek: az értékalapú politizálást a félnótás országoknak találták ki. Megjegyzem, ez a gondolat nem más, mint annak a belpolitikai eszmerendszernek a külpolitikai kivetítése, amelyet a kormányfő gyakorlatilag politikai pályája elejétől folytat.

1989. június 16-án lánglelkű beszédet tart, követelve az oroszok kivonulását – már akkor, amikor a fegyverzetcsökkentési tárgyalások alapjában véve lezárultak, és amikor már hónapok óta folyik az orosz csapatok kivonulása. (1989 tavaszán a *GEO Magazin* Budapesttel foglalkozó számába Yves Gellie francia fotóriporterrel orosz laktanyai riportot készítettünk, és egyre nehezebb volt még itt lévő katonákkal találkozni. Időközben hazaindultak.) Nem vitatva Orbán rendszerváltáskori komoly szerepét, az érdekalapúság igen hamar meghatározó lett pályafutásában.

1994-ben a koponyáját addig kitöltő liberális gondolat hirtelen kiszállt a fejéből, mert úgy látta: az MDF gyengülésével a jobboldalon nyílhat számára tér: egy nyári hajnalon aztán arra ébredt, hogy gondolkodása szignifikánsan nemzeti jegyeket mutat.

Hogy az egykor szigorú demokrata hogyan bontja le a demokratikus elemeket, az a szemünk előtt zajlik. Az, ami most Tusnádfürdőn elhangzott, ennek utólagos eszmei alapvetése. Az érdekalapúság nyilvánvalóan folyamatos értékzavarokat okoz, de hogy Ukrajna ellenében Orbán gyakorlatilag az oroszok mellett áll, azt látja az egész világ. Egykori barátja, Tusk is. Míg Lengyelország alakító tényező lett az orosz–ukrán konfliktusban, addig nekünk arra futja, hogy Kisvárdán kiürítettek egy tornatermet a menekültek fogadására.